

هفتہ نامہ

معیاري کرنه؛ نړیوال بازارته لاس رسی
زراعت معیاري؛ دستيابي به بازار جهاني

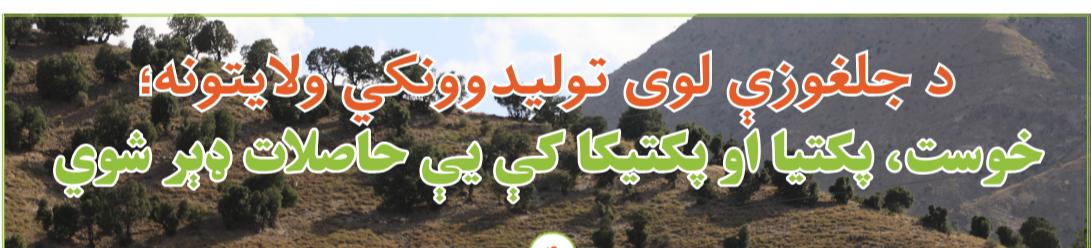
هفتہ نامہ دهقان ■ شماره یکصد و چهاردهم ■ شنبه ■ ۱۰ عقرب ■ ۱۳۹۹

MAIL's PHOTO

۳ ص

صرف بودجه انکشافي وزارت زراعت به ۶۲ درصد رسیده است

د جلغوزي لوی تولید وونکي ولايتوه؛
خوست، پكتيا او پكتيکا کې پې حاصلات دېر شوي

۴

زنان روستائي
۵۱ درصد در تولید
لبنيات نقش دارند

۵

د پاکستان-افغانستان د پانګونی او سوداگري د تولني گډه
غونډه په اسلامآباد کې په لاره واچول شوه

په بشار کې جوړه شوي وو. په دې دوه وړئنۍ برنامه کې، د پاکستان لومړي د ټولنې گډه غونډه پاکستان ڈپارلمان ریس اسد قیصر او د پاکستان د مشرانو جرگي ریس او د افغانستان ڈپارلمان ریس میررحمان رحمانی او د افغانستان د کرنې، ابولگلولو او مالداری وزارت د ابولگلولو او طبیعې سرچینو مرستیال حشمت الله غفوری خبرې وکړي. نور ویناوال د دواوې هیوادونو د کابینې د پارلماني ګروپونو له خوا د اسلامآباد غړي او استازې ول...

په اسلامآباد کې د پاکستان او افغانستان د پانګونی او سوداگري د ټولنې گډه غونډه پاکستان trade and «Pakistan - Afghanistan trade and investment forum ۲۰۲۰» د ۲۷ او ۲۶ د دوو ورځور لپاره، ۲۰۲۰ د اکټور په ۲۶ او ۲۷، چې د ۱۳۹۹ یم کال د لرم پنځ او شپږمې نېټې سره سمون خوری په لاره اچول شوي وو. دغه غونډه «د افغانستان او پاکستان د دوستي

مسلخ معیاري هرات به زودی تکمیل و به
بهره برداری سپرده می شود

مسوولان ریاست زراعت هرات از ۱۰۰ ګاوو و ۵۰۰ ګوسفنډ را پیش رفت ۹۸ درصدی کار ساخت کړو. مسلخ معیاري این مسلخ، روی ۱۰ جریب زمين از بودجه انکشافي وزارت زراعت می دهند و می گویند که به زودی این مسلخ آغاز گردیده بود که در ۲۰۱۱ یم کال د لرم پنځ او شپږمې نېټې سره یک بازهی زمانی متوقف ماند، اما در جريان دو سال آخر، د بھرہ برداری می گردد. اين مسلخ که با معیارهای جهانی و جديت آغاز شد، اکنون اين مسلخ در با هزینه پنج ملييون دالر ساخته می شود و در يك زمان، ظرفیت ذبح حال تکمیل شدن است.

۳

بابر بن کې اقلیمی بدلونونو سره د مبارزی اوونی ولما نخل شوه

راتلونکي کي اقليمي بدلونونه زياتريي، اوريتا ده چې تول ورته پام وکرو، له خلکو غواړم چې په حکومتی بنسټونو بسته ونکړي او په خپله د خپل چاپېږیال د خونديتوب لپاره فعالیت وکړي.
دغه راز د لوپو زده کړو وزارت مرستیال عبدالطالب
بالاکرزۍ له نورو مسؤولو بنسټونو سره ددې ادارې
د همکاري اعلان وکړ او د اکاديمیکو بنسټونو او زده
کړیالاتو پر ونډه خبرې وکړي. هغه وویل: «په
دې برخه کې یوشمبر کارونه شوې دی خواستاده،
چې په دې برخه کې لاپرکار وشي. د پوهې او
څښې تولید یو له اساسې موضوعاتو دی، چې
په دې برخه کې کولای شي له مور سره مرسته
وکړي. بايد څلې چارې د خپلو څښو پر بنسټ
ترسره کړو له دې پرته زموږ کارونه پايله نه لري.
اړ تباده، چې د اکاديمیکو بنسټونو له استادانو او
زده کړیالاتو نظر غوښتل شي، په عملی کارونو
کې هم بايد زده کړیالاتو ته د ګلون زمينه برابره
شي، اقليمي بدلونونه تول سکټورونه ګواښي. دې
ته چمتویو چې، په دې برخه کې د کرنې وزارت
او چاپېږیال ساتني ادارې سره همکاري وکړو.
په دې غونډه کې د Ҳمکې پېژندنی استادان، زده
کړیالان، د کرنې او چاپېږیال ساتني کارپوهانو خپل
نظرتونه، وړاندېزونه، تجربې او پوښتنې وړاندې کړل.
ددې غونډې په خنډه کې، اقليمي بدلونونه سره د
مبازري او چاپېږیال ساتني په هکله په لاس ليکل
شوي پیغامونه ننداري ته وړاندې شول. دغه
برنامه ديوې ورځي لپاره په لاره اچول شوې وه،
چې په کې خه باندې ۱۰۰ کسان ګلون درلود.

د حکومتی چارواکو، استادانو او زده کپیالانو په گلدون د بابرشاہ په بن کې اقليمي بدلونونو سره د مبارزې اونۍ ملائخل شوه. په دې مانځوند کې، دکرني، او بولګولو او مالداري وزارت د او بولګولو او طبیعي سرچينو مرستيال حشمت الله غفوری، د چاپريال ساتې د لوی ریاست مسلکي مرستيال عزت الله صدیقي، د لوړو زده کړو وزارت مرستيال عبدالتواب بالاکرزی، پېښوته درسېدلې په چارو کې د دولت وزارت مرستيال مطیعالله صافی، استادان او زده کپیالان ګډون درلود او خبرې وکړي. حشمت الله غفوری ددی اونې په هکله په خپلو خبرو کې ووبل، چې اقليمي بدلونونه په تولو برخو اغږه کوي او پراخه برخه تر چتر لاندی راولی. بساغلی غفوری زياته کړه: «د اقليمي بلونونو یو لوی لامل، د حمکې تو دوخره د او دې ته نه پاملنې د او بود کمی لامل، د هوا کړکتیا، د سپلابونو راوتل، د حیواناتو مړینه، د مثمررو ونود حاصلاتو کېبدل، د بېوزلى زیاتوالى، اقتصادی رکود، دنباتي او حیوانی ناروغیو زیاتبدل، د خاورې فرسایش، نامنظم بارانونه او د انسانانو او حیواناتو کډوالی ۵۰». د کرنې وزارت د او بولګولو او طبیعي سرچينو د مرستيال په باور خلک او حکومت د اقليمي بدلونونو د کچې په ټیټولو کې مسوولیت لري. بساغلی غفوری ووبل: «د اقليم په

به ۳۰۰ خانواده‌ی کوچی در بلخ خوراکه حیوانی توزیع شد

ریاست زراعت، آبیاری و مالداری ولایت بلخ در هم‌آهنگی با دفتر کمیته هالند برای افغانستان و به کمک مالی سازمان جهانی خواراکه و زراعت ملل متحد (FAO)، به ۳۰۰ خانواده مالدار کوچی در ولسوالی‌های نهرشاھی، خلم و چمتال ۸۷.۵ متریک تن خواراکه‌ی حیوانی «کانسنتریت» شده توزیع کرد. برای هر فرد مالدار کوچی، ۱۰۰ کیلو گرام خواراکه‌ی حیوانی با دو صابون ضد باکتریا و یک ماسک توزیع شد.

معین آبیاری و منابع طبیعی با نماینده‌گان مردم و بزرگان قومی ولایت غور درباره تطبیق پروژه‌های زراعتی گفت و گو کرد

حشمت الله غفوری معین آبیاری و منباری طبیعی وزارت زراعت، امروز در دفتر کارش، نماینده‌گان مردم ولايت غور در ولسي جر و شورای ولایتي، متنفذان قومي و فعال مدنی آن ولايت ديدار و درباره‌پژوهها زراعتی تطبيق‌شدنی و فعالیتها زراعتی در آن ولايت گفت و گو كر در اين ديدار نماینده‌گان شورای ولایتي غاز تطبيق‌پژوهها و برنامه‌های زراعتی در اين ولايت شکر و از کارکردهای وزارت زراعت اين ولايت ستایش کردند. آنان گفتند که وزارت زراعت به سکتور زراعت در اين ولايت توجهات لازمي را داشته است و نيز به نيازها مشکلات باغداران اين ولايت توجه شده است در همين حال اين نماینده‌گان خواست که با زمينه‌سازی وزارت زراعت، در ولايت غور کشت هينگ توسعه داده شود تا هزار هكتار زمين در اين ولايت، کشت شو آنان هم چنان خواستار ايجاد سرداخانه‌ها ميوه و سبزى، ذخیره‌خانه‌های پياز و كچال

بنیاد پوتنسیل زراعتی بودنش کار می‌شود. تا این که در بودجهٔ سال مالی آقای غفوری گفت که ولایت غور جغرافیا، ۱۴۰۰ جا داده شود و بقیهٔ پیشنهادها آب و منابع طبیعی گستردده دارد و باید از این در سال‌های بعدی عملی شود. ظرفیت‌ها به صورت مؤثر بهره گرفته شود. آقای غفوری گفت که وزارت زراعت معین آبیاری و منابع طبیعی وزارت زراعت به توسعهٔ متوازن منتهد است به نماینده‌گان غور گفت که از مجموع و در ساخت سرداخنه‌های میوه و پیشنهادهای شان، یک شمار اولویت‌ها را ذخیره‌خانه‌ها با در نظر داشت پس از تایید نماینده‌گان مردم به نوشтар محصولات زراعتی هر ولایت کار می‌شود. بدل کنند و به رهبری وزارت در میان بگذارند

گپ دهقان

دھقانان و الزامیت سرمایہ گذاری روی منابع تولید

خبرهای پی هم، که این روزها راجع به زراعت کشورمان می‌شوند و پی هم نشر می‌شود، گزارش‌های خوب و خوش‌آیندی است. خبرهایی که حکایت از افزایش حاصلات زراعتی در سراسر افغانستان دارد. تازه‌ترین خبرها، حکایت از افزایش میوه‌های جات در اکثر ولایت‌ها دارد. از انگور تا پسته، میوه‌هایی اند که حاصلات‌شان افزایش یافته است. این خبرها، هم‌چنانی می‌باشد افغانستان را پر از محصولات داخلی می‌سازد، باعث می‌شود که وضعیت جیب باغداران بهبود یابد. لازم است توجه کنیم که دهقانان می‌توانند با حاصلات گستردگی امسال، افزون بر حل مشکلات مالی شان، روی درآمدهای شان برای سال آینده نیز سرمایه‌گذاری کنند. این سرمایه‌گذاری‌ها می‌توانند ساخت یک ذخیره‌ی آب از بهره احتیاط خشکسالی باشد یا هموارکاری زمین‌های شان با هم افزایش مقدار زمین‌های شان برای درآمد بیشتر در سال‌های بعدی. چنان‌چه دهقانان بر منابع درآمدشان ارج بگذارند و روی رشد چشممهای عایداتی شان از طریق سرمایه‌گذاری در سال‌هایی که حاصلات‌شان بیشتر و درآمدشان بالاتر بوده است، کار کنند؛ واضح است که در سال‌های بعدی نیز می‌توانند با تقابل مشکلات احتمالی نیز، همان میزان درآمد یا بیشتر از آن را داشته باشند. تداوم بیشتر شدن حاصلات، از طریق توجه و سرمایه‌گذاری به منابع درآمد، دهقانان را قادر می‌سازد که در سال‌های بعدی به رشد بیشتر درآمد برسند و از حالت عادی بکار و بخور بیرون شوند. رشد اقتصاد دهقانان در یک‌سال، اگر به صورت بهتر توسط دهقانان مدیریت شود، می‌تواند در سال‌های آینده، باعث افزایش و گستردگی شدن کاروبار و درآمدشان شود. چنان‌چه دهقانان بتوانند با افزایش میزان تولید کننده‌گی منابع درآمدشان، باعث رشد اقتصادی خودشان شوند، نیز قادر می‌شوند که با تولیدشان به صورت معیاری تر برخورد کنند و حتا با استفاده از امکانات به بازارهای دومی که نیاز بیشتر و تولید کمتر دارد، دسترسی پیدا کنند و عایدشان را چندرابر بسازند. شاید که تولید کننده‌گان میوه، امسال دو برابر و یا حتا بیشتر از دو برابر سال گذشته درآمد داشته باشند، اما باید با درآمد افزودی چی کنند؟ اگر این درآمد را کلاً خرج یا به قول عام «کته‌خرجی» کنند هم می‌توانند، یا هم اگر بخش افزایشی این درآمد را روی تولید سال‌های آتی سرمایه‌گذاری کنند نیز توانش را دارند. ضرورت است که دهقانان تشخیص بدنهند که سال‌های گذشته چرا نتوانسته بودند به اندازه‌ی امسال درآمد داشته باشند؟ آن می‌توانند همان مشکل را تشخیص بدنهند و از درآمد اضافی امسال، برای سال آینده روی حل آن مشکل سرمایه‌گذاری کنند تا بتوانند سال آینده حاصلات و درآمد بیشتر از امسال و یا حداقل برابر با تولید امسال داشته باشند. این یک واقعیت است که بخش کلانی از دهقانان نمی‌توانند سرمایه‌گذاری بیشتر کنند، ولی یک بخش قابل ملاحظه این کار را می‌توانند بکنند. بی‌توجهی به مشکلات احتمالی با وجود داشتن پول برای حل آن‌ها، کار درستی نیست. وقتی دهقانی در میدان وردک از پول افزایش درآمدش بتواند ذخیره‌ی آبی برای مزرعه‌اش بسازد، چرا این پول را کته‌خرجی کند؟ ذخیره‌ای که می‌تواند درآمدش را برای سال آینده پایدار بسازد، نیاز اساسی دهقان می‌باشد. لازم است روی کرده دهقانان نسبت به پرورش منابع تولیدشان تغییر کند و کاملاً همه‌چیز را به آب و هوای بادوباران نسپارند، باید امکانی فراهم شود تا در صورت خشکسالی، از کمترین میزان بارندگی هم استفاده‌ی زیاد و کافی صورت بگیرد و حاصلات مزارع حداقل به اندازه‌ای باشد که دهقانان را ناراضی از زندگی شان نسازد.

صرف بودجه‌ی انکشافی وزارت زراعت به ۶۲ درصد رسیده است

جلسه‌ی صرف بودجه‌ی انکشافی وزارت زراعت، به ریاست داکتر انوار الحق احمدی نامزد وزیر و سرپرست وزارت زراعت و با حضور مسوولان مربوط برگزار شد.

در این جلسه پس از مروری بر چگونه‌گی صرف بودجه انکشافی وزارت، پیشنهادهایی نیز برای بودجه‌ی انکشافی سال مالی ۱۴۰۰ ارایه گردید.

در آغاز عبدالهادی رفیعی معین مالی و اداری وزارت زراعت درباره مصرف بودجه‌ی انکشافی و وضعیت پروژه‌ها و پلان‌های سال ۱۴۰۰ معلومات ارایه کرد.

آقای رفیعی گفت که در حال حاضر میزان مصرف بودجه‌ی انکشافی وزارت زراعت به ۶۲ درصد رسیده است و تا پایان سال، تلاش می‌شود تا وزارت به هدف تعیین شده‌اش برسد. پس از آن، سرپرست وزارت زراعت، ضمن اشاره به مصرف معقول و مؤثر بودجه، تأکید کرد که تاختم سال مالی، باید وزارت به هدف تعیین شده‌اش برسد. همچنان در این نشست آقای احمدی نظریات رهنمودی اش را برای بهبود بودجه‌ی سال آینده ابراز کرد.

د پاکستان-افغانستان د پانگونی او سوداگری د تولنې ګډه غونډه په اسلام‌آباد کې په لاره واچول شو

محصولاتو لېړد را لېړد، د کرنیزو محصولاتو حفظ الصحه، د کرنی په برخه کي شته فرصنونه، پاکستان ته د افغانستان د مېوو صادرات، د افغانستان د مېوی په فصل کې د تورخم، سپین بولدگ او غلام خان په بندرنونو کي صادرات او واردات، د کراچی له لاري د مواد صادرات، د پاکستان په بېلابلو خایونو کي د افغانستان دسوداگریزو کانتینریونو خندبیل، د کرنیزو محصولاتو استانیوره کول او په ګمرکونو کي کاري لري لنډول هغه خه ول، چې پري پربکړه وشوه، ترڅو د پاکستان پارلمان او د پاکستان حکومت او د افغانستان پارلمان او د افغانستان حکومت د یادو ستونزو د هوارولو په پار کار وکړي. تاکل شوې، چې د پاکستان-افغانستان د پانگونی او سوداگری د تولنې دویمه غونډه به کابل ته د پاکستان د پارلماني ګروپ د سفر په ترڅ کې، دروان کال په نوامبر کې په لاره واچول شي.

د دی غونډي د خبرو اترو اصلی محور د دواړو هېوادونو ترمنځ ترانزيت او سوداگریو ستونزو ته حل لار پیداکول.

په دی تولنې کي د دواړو خواوو لسګونه سوداگر او پانګوال ګډون درګوډ او ددې تولنې په دوره ورځنۍ غونډه کي خلور کاري ګروپونه وټاکل شول.

لومړۍ ګروپ د سوداگری او ترانزيت د ستونزو د ازونې په پار، دویم ګروپ د صنعت په برخه کې د پانگونی او سوداگری د فرصنونو ازونې او زمينې برابرولو په پار، درېيم ګروپ د کرنی او مالداری په برخه کې د پانگونی او سوداگری د پراخشا او په دی برخه کې د ستونزو د هوارولو په مoxه او خلور ګروپ د خدماتو په برخه کې د پانگونی او سوداگری په مoxه جوړ شول.

یاد ګروپونه د دوو ورڅو په ترڅ کي خبری اتري وکړي او د ترانزيت او سوداگری، د وېزې ورکړه، څېړنې، کرنیزو مواد، اومه مواد، د کرنیزو محصولاتو پروسس، د سوداگری او کرنیزو محصولاتو ارزښت لوړول، د کرنیزو

لغمان کې ۲۵۰ بېوزله مېرمنو ته د کار زمينه برابره شو

د لغمان د کرنی، اوپولګولو او مالداری ریاست ددې دی، تر دی وړاندی په کورونو کي اوزګار ناست ول. دغه پروگرام د لغمان کرنې ریاست له خواه خورو نړیوال سبو د کرکپلي په برخه کې د کار زمينه برابره کړه. دغه کاري فرصنونه مېرمنو ته د کورنيو باغچو د جوړولو او اپمنی کورني پکي په پام کي نیول شوي دي.

دلغمان د کرنې، اوپولګولو او مالداری ریاست وايې، چې د لغمان د کرنې، اوپولګولو او مالداری ریاست په دی ولايت په یادو مېرمنو د کورنيو باغچو د جوړولو اړوند توکي دې په کار ترڅنګ د کورنيو بېگيو او نوي بېنونو د جوړولو په برخه وېشل شوې دي، ترڅو دوی په خپلو کورونو کي په کار بوكختې شي او د خپلې کورني اړتیاوی ورڅه پوره کړي. کې هم کار کوي. د دغه پروژو د پلي کولو مoxه په دی کومې مېرمنې چې اوښ په دې ولايت کې د کورنيو باغچو په برخه کې د فعالیت زمينه ورته برابري شوي اقتصادي ملاتې دې.

د ننگرهار د جلغوزي سېرنې حاصلات ۳۸ سلنې زیات شوي

لوبولی دی. دننگرهار ولايت د جلغوزي د تولید د سرجینو د پراختیا په پار کرنې وزارت هلي څلپي ورڅه تر بلې ډېږي. د کرنې وزارت له خواه جلغوزيو او چهارمغزه د خنګلونو بیارغول، د خنګلونی تولنې جوړول، کورني قوريسي جوړول، د جلغوزيو د تولیدوونکو توونو پر ګروپونو د جلغوزيو د غوتو راشکولو بیاتې ګانې وېشل، چې دغه بیاتې ګانې ۲۰ سلنې د جلغوزيو د ضایعاتو مخه نیسي او د جلغوزيو د خنګلونو د سانټې په پار سلګونوکسانو ته روزنه ورکول هغه بنستېزې چاري دي، چې د ننگرهار ولايت د جلغوزيو د خنګلونو د سانټې او د تولید د زیاتوالي په پار تر سره شوي دي. جلغوزي، پسته او زعفران د افغانستان مهم صادراتي توکي دی او اوسمهال د نړۍ په ۱۶ هېوادونو کې د جلغوزيو د اخیستو تقاضا شتون لري.

د جلغوزي په ونو پوشل شوي دي. دننگرهار د کرنې، اوپولګولو او مالداری ریاست په دې ولايت کې د جلغوزيو د خنګلونو ته ازونې وروسته په روان کال کې د جلغوزي د ۳۸ سلنې زیاتوالي خبر ورکوي. د ننگرهار د کرنې ریاست د چارواکو په خبره د جلغوزي د خنګلونو ازونې بشني، چې د جلغوزي سېرنې حاصلات به ۶۲۷ تنه وي، چې د تېرکال دننگرهار د کرنې ریاست جارواکي وايې، چې سېرکال ددې ولايت د جلغوزي د ۳۸ سلنې زیاتوالي بشني.. تېرکال ددې ولايت د جلغوزي د ۴۵۵ تنه وه.

دننگرهار د کرنې ریاست وايې، چې ياد ولايت خه باندي ۷۰ زره او ۵۹۴ هكتاره د جلغوزي، غوزانو او نوره مېوه لرونکو او بې او لوړه بېه د خلکو په ژوند او د خنګلونو په سانټې کې مهم رول مېوې طبیعی خنګلونه لري، چې له دې ډلي ۱۶.۵ سلنې يې

د افغانستان په ۳۴ ولايتوو دغواوو دمصنوعي القاھ استيشنونه جورشوي دي

دي جملې خخه يې ۱۵۶ استيشنونه سيار او ۲۶۳ په ثابت ټول کرنې ترسره کوي. بساغلي احدي په وينا مصنوعي القاھ د اقتصادي ودي او خونديتوب لپاره د نسل اصلاح او نسل ورکولو له لاري د اصلي خارويود توليد کچه زياتو. د خورو او چاپيريال ساتني په مقصدا، د خارويو د نسل نبوني نوي سيستمونه وده ورکوي. د محلې حيواناتو ورتيا او جنتيکي پوتنشل لورو، د ریكتو وجينال په واسطه د شبکولونکوغواوو د مصنوعي القاھ اصلاح، په ساحه کي د غواگانو د تناسلي سیستم له لاري د مرضونو مخه نبسي او په هبواو کي د نسل نبوني منظم ریکارڈ جورولو په موخه له مصنوعي القاھ خخه استفاده کيري.

عبدالواسي خانزاده
خبریال

د مصنوعي القاھ میتودونه

- په اندامونو کي د سپرم خوشې کول چې پدې ټول سره د نسل نبوني چانس کم دي.
- د سپیکولم او Catheter په وسپله القاھ کول، چې دا طرقه هم په پریمانه ټول د استفادې ویندې.
- د ریكتو وجينال کي د مصنوعي القاھ پروژه، چې کي دننه کيږي دا میتود خوراکي دا مهال د نرۍ په دیرې برخو کي کارول کيږي. لومړي او دوهم میتودونه پدې وخت کي د استفادې ورنه دي.

د مصنوعي او طبیعی القاھ تفاوت

په عمومي ټول د مصنوعي القاھ له لاري په ۱۵ کلنې ټول یو غویې په اوسته ټول له ۱۵۷۷ زره غواوي القاھ کوي مګرې طبیعې ټول یو شمير ولايتوو کي بیا فعالیت پیل کړ خوشبختانه په ۱۳۸۴ کال کي د کرنې، او کنګل شوې نطفې سیستم په کابل او یو شمير ولايتوو کي بیا فعالیت پیل کړ خوشبختانه په ۱۳۸۴ کال کي د کرنې، او بولګولو او مالداري وزارت د حکومت د همکاري دفتر په مالي مرستې، د سپرم کنګل شوې تجهيزات نصب او په سیستم کي د مرضونو د انتقال مخنيوی کيږي، مګر د طبیعې القاھ له لاري یو او بل په اسانې سره مرض انتقالې، د مصنوعي القاھ په مرسته د نسل نبوني منظم ریکارڈ او راجستريشن کبداشي. خو په طبیعې ټول د منظم ریکارڈ نبول ناشونې د او په مصنوعي القاھ کي د غوا جسامت ته په کتلوسره سپرم تاکل کيږي. خو په طبیعې القاھ کي دا کېنه، نه مراعت کيږي.

د نسل نبوني د پراختيما دېيارتمنت آمرداکټر محمد ایوب احدي په وينا د بحصار نسل نبوني په مرکزکې (۲۰۰۰۰۰) ډوز سپرم په کنګل شوې ټول پروسس کيږي او د مصنوعي القاھ د تکنيشن لپاره د هبواو ۲۷ ولايتوو ته ليږدول کيږي، د یاد مرکز توليد په کلنې ټول ۳۰۰ سوه زره ده او د دې ترڅنځ کيېنې مرستندويه موسسي او خصوصي سکتور د مالداري د خدماتو ریاست په اجازه یوه انداره کنګل شوې سپرم له بهر خخه هبواو ته صادروي او په مختليفو ولايتوو کي د نسل نبوني د خدماتو ریاست د نسل نبوني د پراختيما دېيارتمنت آمر داکټر محمد ایوب احدي واپس کيږي د هبواو په ټول هبواو کې په کلنې ټول له ۲۵۰ تر ۳۰۰ سوه زره غواووې په مصنوعي القاھ ۴۱۹ دولتي او غږي دولتي استيشنونه فعالیت کوي چې له

زنان روستائي ۵۱ درصد در تولید لبنيات نقش دارند

که حشم الله حسبي
ګواړش ګر

سالانه نزديک به یک مليون و ۹۳۶ هزار تخار، نورستان، جوزجان، فارياب، قندھار متريک تن شير در کشور توليد می شود از ولايت هاي هستند که بيشترین که در اين بخش، ۵۱ درصد سهم را در لبنيات را توليد می کنند. در اين ولايت ها مالداري و توليد لبنيات، زنان روستائي مالداري، فارم هاي ګاوداري و ترويج آن، دارند.

رياست خدمات مالداري وزارت زراعت، آبياري و مالداري جهت آبياري و مالداري می گويد، بر اساس رشد مالداري و افزایش توليد مواد لبني، نفوس کشور، جمعیت کنونی، به حدود مخصوصاً شير، ۸۲ مرکز جمع آوري شير را دو مليون و ۹۲۰ متريک تن مواد لبني احداث و تجهيز کرده است. همچنان پنج فابریکه پروسس مواد لبني و ۱۰ فابریکه نياز دارند که از آن جمله، يک مليون و ۹۳۶ متريک تن آن در داخل کشور توليد تولید خوارake حوانى را در اين بخش می شود، و بيش از ۹۸۴ متريک تن کمبود احداث کرده و مجھز ساخته است.

احساس شده که از ساير کشورها وارد اين وزارت کشور می گردد. عزيز احمد ذکي مسؤول انکشاف و بازار باي باز امور را ستون فقرات اقتصاد لبنيات ریاست خدمات مالداري وزارت زراعت می گويد: «۴.۹ مليون ګاو در گونه در سراسر افغانستان، ۷۵۱ فارم هاي افغانستان پرورش می شود که نزديک به تجارتی و نيمه تجارتی ګاوهای شيری را نيز وزارت زراعت ايجاد کرده است.

۲.۱ مليون تا آن شيری و باقي مانده ګاو گوشتي و ۶۵ تا ۷۰ في صد ګوساله پنج فابریکه کويراتيف پروسس مواد لبني می باشند که از لحاظ گوشت خوش گيفت در ولايات کابل، بلخ، ننگرهار، هرات و ډول و به قيمت مناسب فروخته می شود. کندز فعالیت دارند که هر کدام شير و مالداران را ستون فقرات اقتصاد روزنامه و پرسنل هم جواړشان را روزنامه خوانده و بر نقش ارزنده زنان نيز جمع آوري و پروسس می کنند.

در پرورش حيوانات و به دست آوردن در حال حاضر ۲۴ فابریکه پروسس مواد شير تاکيد کرد. او می گويد: «محصولات لبني در کشور با ماشین آلات مجھز و مالداري، خصوصاً مواد لبني، و گوشت معياري، محصولات لبني با کيفيت را بعد از ستون فقرات اقتصاد روستائي مردم پاستورايز، پروسس و بسته بندی می کنند و افغانستان را تشکيل می دهد، نزديک به در دسترس مردم قرار می دهدن.

۵۱ في صد زنان در تربیت حيوانات شيری اين در حالی است که وزارت زراعت در روزنامه نقش ارزنده دارند، معمولاً شير آبياري و مالداري در سال جاري شش مازاد مالداران در همان روزنا با مصرف مرکز جمع آوري شير را با سرد کن شير و تجهيزات مکمل، در شش ولايت کشور می رسد و ارزش غذایي آن را تشکيل (غزني، لغمان، پکتیا، کاپیسا، میدان می دهد.

ذکي علاوه کرد: «سالانه ۶۰.۵ لیتر شير وردک و کابل) اعماق می کند. هر کدام برای هر فرد توليد می شود در حالی که اين مرکزها ظرفیت دو هزار و ۵۰۰ لیتر مصرف هر فرد ۹۱.۲۵ لیتر در سال شير را خواهد داشت. اين مرکزها با بودجه می باشد، افغانستان سالانه ۶۲.۷ ميليون کيلوگرام به ارزش ۹.۶۲ ميليون دالر مواد ساخت و ساز اند که کار ساختماني همه، لبني را از ساير کشورها وارد می کند.» تقريباً ۷۵ درصد پيش رفته است. بعد از تكميل شدن اين مراكز، شير مالداران و فارمها توليد و بعد از انتقال به مراكز در اين مرکزها جمع آوري و بعداً به شكل پروسس، به مواد لبني مختلف بدلي معياري به فابریکه هاي پروسس مواد لبني گردیده و بعد از بسته بندی در شهرها انتقال داده می شود.

استفاده می شود و بر علاوه، مالداران قرار است که يک فابریکه پروسس مواد به شيوه هاي محلی شير را به قروت، لبني با ظرفیت پروسس ۴۰ هزار لیتر شير چکه، ماست و غيره تبدیل می کنند و در روز و با سیستم (UHT) در ساحه هشت جريبي زمين ساخته شود و شير خام را می فروشند.

شير، پنير، چکه، ماست، و قيماق از ولايات کابل، لوگر و پروان جمع آوري از تولیدات عمده لبنيات داخلی افغانستان و پروسس کند. اين فابریکه، يکي از است که به شکل صنعتی در فابریکه ها و پروژه هاي مهم وزارت زراعت در اين سکتور هم چنان در اکثر ولسوالي هاي کشور به می باشد که پول عملی سازی آن توسيع صندوق بین المللی انكشاف زراعت (IFAD) صورت سنتی تهيه می شود. هرات، بلخ، ننگرهار، بدخشان، سمنگان، (تمویل می گردد.

افغانستان

آسیب‌پذیر از تغییرات اقلیمی

که سید‌آیت الله صادقی
متخصص تنظیم جرایحها و سرپرست امریت
کنترل و جلوگیری از توسعه‌ی سحرها

رااهای مقابله با تاثیرات تغییر اقلیم در افغانستان: (GDP) بعد از بخش خدمات است. این بخش نه تنها در چند سال آینده مقابله با تاثیر تغییرات اقلیمی بر سلامتی انسان‌ها دشوار خواهد بود اما هنوز بسیاری از این اثرات قابل کنترل و جلوگیری هستند در حالی که کاهش آلوده‌گی از وسایط حمل و نقل، استفاده موثر از زمین، بهبود مدیریت آب را می‌توان تذکر داد. اگرچه اجرای راهبردهای کاهش‌دهنده و تطبیق‌پذیری در کشورهای فقری از لحاظ اقتصادی مشکلات مان را دارد اما اگر آن را با خساراتی که تغییرات اقلیمی در درازمدت می‌تواند وارد کند مقایسه کنیم، هزینه‌اش کمتر است.

پیشنهادها برای کاهش تغییرات اقلیم در افغانستان: مواردی که در فوق ذکر شد، از جمله عوامل مهم آسیب‌پذیری کشور در برابر تغییرات اقلیمی است. عملی شدن برنامه‌های ذیل تا حدود زیادی می‌تواند از آسیب‌پذیری این کشور در برابر تغییرات اقلیمی در بخش زراعت بکاهد. در این جای شک نیست، هنگامی بخواهیم ظرفیت‌های نهادهای مسؤول را از این مناطق از نظر بهداشتی سیستم منظم و کارایی ندارد. از این میان سوء تغذیه کشنده‌ترین آن‌ها است. از سوی دیگر اکثر نقاط افغانستان در سال‌های بعد از ۲۰۰۰ شدیدترین و طولانی‌ترین خشک‌سالی تاریخی را تجربه کرده است. تاثیرات خشک‌سالی که در اثر تغییرات اقلیمی تشدید شده است درآمد هزاران خانواده‌ها را در سراسر این کشور شدیداً کاهش داده و بسیاری از آن‌ها را با کمبود مواد غذایی رو به رو کرده است. در افغانستان، میزان آگاهی اشاره مختلف مردم به خصوص دهقانان رسانه‌ای صوتی و تصویری، انجمن‌های تشکیل شده، برنامه‌های آموزشی، بزرگان محل، شوراهای ایجاد شده، اجرای برنامه‌های منظم برای بهبود مدیریت منابع آبی و استفاده موثر از منابع آبی کشور، حمایت از دهقانین، تلاش جهت مدرنیزه کردن زراعت، تقویت و توسعه مراکز هواشناسی شک ندارم که در مقابله با اثرات تغییر اقلیم کمک خواهد کرد. با در نظر داشت موادر مذکور و مطابق به موادر فوق هر چه زودتر سکتورهای مختلف بطور اوسط به اندازه ۱۳۰ درجه سانتی‌گراد برای هر ۱۰ سال افزایش یافته است. به همین ترتیب میزان کاهش دهنده‌گی در عین دوره زمانی به اندازه ۲ درصد برای هر ۱۰ سال آید.

تغییر اقلیم (Climate change) به تغییرات آب و هوا گفته می‌شود تغییراتی که برای یک دوره طولانی مدت دوام می‌آورند.

با در نظر داشت تعریف فوق تغییر اقلیم یکی از مهم‌ترین چالش‌های قرن جاری در تمام جهان به خصوص افغانستان است. وقوع سیل‌هایی باشدت بالا، گرمایش زمین، سرمای بی‌موقع، تکرار بیشتر خشک‌سالی‌ها، بالا آمدن سطح آب پرها، طبیان آفات و بیماری‌های گیاهی، کاهش ضخامت لایه اوزون، گرم شدن جهانی هوا و ذوب شدن یخ‌های دایمی از جمله مواردی است که بحث تغییر اقلیم را در دهه جاری در جهان و بالاخص افغانستان بیشتر مطرح کرده است. بر اساس تحلیل مدل‌های اقلیمی انتظار می‌رود تا سال ۲۱۰۰ میلادی (طی ۸۰ سال آینده) حرارت کره زمین یک تا چهار درجه سانتی‌گراد افزایش یابد. بدینهی است که تغییرات اقلیمی آسیب‌هایی را در حوزه‌های مختلف چه در سطح جهانی و چه در سطح ملی کشور به همراه خواهد داشت. انسان با بی‌توجهی به قوانین حاکم بر طبیعت و عدم شناخت مسایل زیست محیطی مرتبط با آن، عامل اصلی این تغییرات محسوب می‌گردد. متأسفانه تغییرات ثبت شده و تحلیل معلومات نشان می‌دهد که تعداد روزهای خشک در اکثر نقاط کشورمان افزایش می‌یابد و کشورمان بیشترین روزهای خشک را تجربه خواهد کرد و افزایش روزهای خشک موجب وقوع خشک‌سالی در اکثر نقاط کشور خواهد شد. تحقیقات و بررسی‌های اخیر در افغانستان نشان می‌دهد که از بارش‌های منجمد کاسته شده و به جای آن بارندگی‌های رگباری که اغلب با سیل همراه است، در غیر فصل بارندگی و با شدت بیشتری اتفاق می‌افتد. از سوی دیگر کاهش باران و افزایش درجه حرارت در اکثر مناطق کشور به ویژه کوه هندوکش، اکثر حوض‌ها و چراغه‌های کشور را با کاهش قابل ملاحظه آب روبه‌رو کرده و زندگی نباتات، حیوانات، پرنده‌گان و گونه‌های گیاهی ساکن در این مناطق را در مخاطره انداخته است. این در حالی است که جدی‌ترین اثرات تغییرات اقلیمی در افغانستان در دهه‌های آنی با نزولات جوی، منابع آب، وضعیت بهداشت، تنوع زیست محیطی، ذخیره مواد غذایی و... منعکس خواهد شد. افغانستان از جمله کشورهایی است که طی دهه آئی با افزایش درجه حرارت، کاهش میزان بارش، کاهش روزهای یخ‌بندان، افزایش روزهای داغ و مواجه خواهد شد.

با توجه به اهمیت هر یک از رویدادهای متاثر از تغییرات اقلیمی در منابع تولید زراعی، در این مقاله پس از نگاهی اجمالی به پیش‌بینی آسیب‌پذیری افغانستان از لحاظ تغییرات اقلیمی، راه‌های مقابله از تاثیرات اقلیمی، پیشنهادهایی برای کاهش تغییرات اقلیم در افغانستان مورد بررسی قرار گرفته است.

آسیب‌پذیری افغانستان در برابر تغییرات اقلیمی از چند جهت قابل بحث است:

افغانستان به صورت عموم دارای اقلیم خشک و نیمه‌خشک قاره‌ای است بر اساس یافته‌های دانشمندان، مناطقی که دارای اقلیم خشک است، از جمله آسیب‌پذیرترین مناطق در برابر تغییرات اقلیمی هستند. بعلاوه افزایش درجه حرارت، میزان بارندگی سالانه در این مناطق می‌تواند بیشتر از ۳۰ درصد کاهش یابد. از سوی دیگر در افغانستان اگرچه افزایش درجه حرارت و کاهش میزان بارندگی در دو الی چهار دهه آینده به صورت یکسان برای تمام بخش‌ها پیش‌بینی نشده است. ولی برای اکثر نقاط این کشور افزایش حرارت تا چهار درجه سانتی‌گراد و کاهش بارندگی تا ۳۰ درصد با در نظر داشت سناریوهای مختلف ممکن است. بنا بر این افغانستان به خاطر اقلیم خاصی که دارد در معرض آسیب‌های شدید تغییرات اقلیمی قرار دارد. از طرف دیگر اقتصاد افغانستان، زراعتی است. بر اساس آمارهای مختلف معیشت روزمره ۸۰-۷۰ درصد مردم به زراعت (کشاورزی و مالداری) بسته‌گی دارد. این در حالی است که زراعت دارای بیشترین سهم در تولید ناخالص

تولید رو به توسعه:

افغانستان امسال بیش از ۶۹ هزار تن ناک تولید کرده است

فروخته می‌شود. باید تکثیر شود مثل سیب، انگور و زردآلو با غلهای کلان آن احداث شود، مخصوصاً در جاهایی که هوای مساعد برای ناک وجود دارد، مثل تگاب و اندراب و غیره. بخ ناک به مدت زیادی نگهداری شده می‌تواند، در حالی که ناک‌های قارچی به مجردی که پخته شد، باید استفاده شود و اگر استفاده نشود، داغ پیدا می‌کند و نرم و خراب می‌شود، نوع دیگر از ناک به نام ناک بلخی بسیار دلچسب است و کوششنهایی به عمل آید که میوه مذکور در هرجات ترویج گردد.

طریقه کشت

برای کاشت تخم ناک پشته‌های با ارتفاع ۲۰ - ۱۰ سانتی متر و محل آن ۲۵ - ۵۰ متر و فواصل بین خطوط ۳۰ سانتی متر ترتیب می‌دهند. بدیهی است تخم روی پشته کاشته می‌شود و آب به سیله نهرهای باریک یعنی بین فواصل پشته‌ها به تدریج در پشته نفوذ می‌کند. برای کاشتن دانه‌هایی از قبیل شفتالو و غیره فواصل پشته‌ها تا ۶۰ سانتی متر خواهد بود.

شرایط کشت: از لحاظ شرایط کشت سبز ناک به سبب تفاوت زیادی دارد و با مقایسه آن‌ها می‌توان گفت که کشت ناک محدودتر است و این محدودیت به این علت است که برخلاف سیب، که وجود پایه‌های متعدد امکان پرورش آن را همه جا و در هر نوع آب و هوا میسر ساخته بود. موجود است، بنا بر این واضح است که محدودیت بیشتری به وجود خواهد آمد.

موقع کاشت: اگر هوا بسیار سرد باشد بهتر است تخم را بهار بکارند در صورتی که هوا معتدل باشد و بیم یخنداش بسیار سخت نرود در خزان می‌توان تخم را کاشت.

خاک: درخت ناک از حیث خاک، طالب زمین‌های عمیق ریگی و رسی و قوی است و در زمین‌های ریگی خشک و یا رسی این درخت کم است، چون رشد ریشه عمیق ناک به مراتب بیش از سیب است، لذا قادر می‌باشد که در اعمق زمین نفوذ کند و از رطوبت طبقات زمین استفاده و شکلش را به درخت بدهد و درخت بزرگ شود و عمر درخت ناک بیشتر از سیب است. با توجه به مطالعه بالا این موضوع روشن می‌شود که کشت درختان ناک در زمین‌های شنی و سست نیز امکان پذیر است، بدون این که احتیاج زیادی به آبیاری بیشتر داشته باشد. زمین‌های رسی و سرد چندان برای خاک مخصوصاً انواع دیررس مناسب نیست و در این نوع زمین‌ها انواع دیررس فاقد مرغوبیت اصلی خود اند، ولی بر عکس نژادهای زودرس در این نوع اراضی، نسبتاً بهتر به حمل می‌آید. از نقطه نظر آب و هوا ناک در محیط خشک و گرم معتمل دارای محصول بهتر، رشد و نموی بهتر دارد.

فواصل بین درختان ناک

فواصل بین درختان ناک را نسبت به سبب می‌توان کمتر گرفت به خصوص برای درختان پایه بلند یا نیمه بلند. زیرا که درختان ناک طبیعتاً دارای رشد «دوکی» شکل هستند و مانند سبب کمتر چتری می‌شوند. برای پرورش درختان پاکوتاه به طوری که در بالا گفته شد، از پایه‌های بهی استفاده می‌شود و فواصل آن‌ها نسبتاً باید بیشتر باشد. برداشت محصول

در دوران باروری تا میزان یک صد کیلو از هر درخت می‌توان محصول برداشت کرد و حد اقل محصول یک درخت ۱۵ کیلو است. مانند درختان و گیاهان دیگر، هر چه نسبت به میزان تقویت آن اقدام شود به همان نسبت می‌توان محصول بیشتر و عالی‌تری از آن برداشت کرد.

آفات ناک

آفاتی که به درختان ناک و میوه آن صدمه می‌زنند، همان‌ها هستند که به درختان سبب صدمه می‌زنند عبارت از سنگ ناک، کرم زنبورک ناک، بیماری‌های لکه سیاه، پوینک سبز ناک می‌باشد.

علایم بیماری: علایم اولیه بیماری به صورت لکه‌های قهوه‌ای پوسیده‌گی روی میوه ظاهر می‌شود. لکه‌ها در حرارت ۲۰ تا ۲۵ درجه سانتی گراد سریعاً توسعه پیدا می‌کنند و قسمت اعظم میوه را فرا می‌گیرند. حاشیه لکه‌ها روشن می‌باشد و در صورت وجود رطوبت بالا سپورهای آبی و گاهی سبز روی آن‌ها تولید می‌شود. میوه‌ها در طول مدت انبارداری به این بیماری بسیار حساس هستند. شدت خسارات در میوه‌های ضربه خورده و یا در میوه‌های خسارات دیده در اثر رژاله بیشتر است.

مبارزه: برداشت میوه، انبار کردن و حمل و نقل آن‌ها باید به گونه‌ای باشد که میزان صدمه به حد اقل برسد. در صورت شدت آلوهه‌گی سپاهی و باغ قبل از عمل برداشت، از شدت خسارات می‌کاهد. نگهداری میوه‌ها در محیط سرد و سردخانه در کاهش آلوهه‌گی بسیار مؤثر است.

ولایت افزایش می‌یابد. تسل افزود که در میدان وردک ساحه کشت ناک ۲۳۶ هکتار است که امسال در حدود دو هزار و ۵۳۷ متریک تن ناک تولید شده است. با غداران میدان وردک سالانه با فروش ناک در حدود ۵۱ میلیون افغانی درآمد دارند.

وردک بستر مناسب برای رشد و کشت میوه‌ی ناک است و در تمام

ولسوالی‌های میدان وردک این میوه رشد می‌کند. امسال وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در سطح ولایت میدان وردک ۴۳ هکتار باغات نو ناک احداث کرده است. ناک را تولید می‌کنند

محمد تمیم صدیقی
خبریال

هرات:

ریاست زراعت، آبیاری و مالداری ولایت هرات از افزایش حاصلات ناک در این ولایت خبر می‌دهد.

بشیر احمد امر امور زراعتی ولایت هرات می‌گوید: «امسال

حاصلات ناک در این ولایت ۸ درصد افزایش یافته است.»

آقای احمد افزود که از ۷۸ هکتار باغ ساخته شده در سطح

ولایت هرات، ۸۷۴ متریک تن ناک برداشت خواهد شد.

او ادامه داد که ولایت هرات بستر خوب برای رشد درختان ناک است علاوه‌مندی زمین‌داران و با غداران به ناک پروری از چند سال به این سو زیاد شده و بازار محلی خوب نیز دارد. هر

کیلو ناک در بازارهای محلی به ۶۰ افغانی فروخته می‌شود.

انجیل، اویه، رباط سنتگی، غوریان، ادرسکن و فارسی تولید

شیندند، قدوس یک تن با غداران ولسوالی چشت شریف

می‌شود. قدوس یک تن از میوه ناک در این ولایت کار

کم صورت گرفته است اگر زاده کند، حاصلات ناک سالانه زیاد

می‌شود فعلاً مردم چند تا درخت ناک در باغ خود دارد.

بدخشان

بدخشان در زون شمال شرق کشور قرار داشته، یکی از ولایت‌های کوهستانی و سرسبز است و با تاجیکستان،

پاکستان و چین سرحد دارد.

اکثر اهالی بدخشان زراعت‌پیشه و مالدار اند.

سید معین الدین ریس زراعت ولایت بدخشان می‌گوید: «در

ولایت بدخشان در حدود ۲۷ هکتار باغ ساخته شده است که از همین مقدار در حدود ۷۰۰ متریک تن ناک

امسال تولید می‌شود.»

او افزود که نسبت به سال‌های قبل حاصلات ناک در این ولایت کاهش یافته است و دلیل آن سردي بی موقع آب و هوا

گفته شده است.

نامدارترین نوع ناک در این ولایت عبارت از بیانک، چینایی،

ایتالیایی، بلخی، خواجه صادقی، نشپاتی و قیام، از شهرت خاصی برخوردار است.

در کنار ناک، توت و چهارمغز، زردآلو، آلوبالو و سبب بدخشان

مشهور است. سبب بهارک و چهارمغز سرغیلان از شهرت

خوبی برخوردار اند. افزون بر این‌ها، چهارمغز، بادام کوهی،

ارچه خنجر، شمشاد و غیره در مناطق کوهستانی بدخشان

تولید می‌شود. ویس الدین یک تن با غداران ولسوالی بهارک

لایت بدخشان است. او می‌گوید، «سه جریب باغ دارم خدا

را شکر است که کاروبار ما می‌شود. بازار خوب دارد از وزارت

زراعت می‌خواهیم در قسمت ترویج بیشتر محصول ناک ما را همکار کند.»

عبدالرزاق یک تن از زمین‌داران ولسوالی شهدای بدخشان

است. او می‌گوید که حاصلات میوه به خصوص ناک نسبت

به سال‌های قبیل کاهش یافته است، چون امسال هوا

بی موقع سرد شد و بخشی از محصولات آنان را خراب کرده

است. او می‌گوید، «انتظار ما از وزارت زراعت این است که در

قسمت ایجاد سردخانه‌های میوه ما را کم کند.»

حاصلات ناک در ولایت میدان وردک ۱۶ درصد افزایش یافته است.

ریاست زراعت، آبیاری و مالداری ولایت میدان وردک از افزایش

حاصلات ناک در این ولایت خبر می‌دهد.

ولید احمد تسل، ریس زراعت ولایت میدان وردک می‌گوید:

«امسال حاصلات ناک در این ولایت ۱۶ درصد افزایش یافته

است. با احداث باغ‌های جدید، سالانه حاصلات ناک در این

نوع ناک

جنس ناک Pyrus و مربوط فامیل Rosa ceae می‌باشد. انواع پیوندی ناک دارای اوصاف عالی می‌باشد، یخ ناک خیلی باده است و درختان ناک که ناک‌های گرمه، غوری، یخ ناک، لشم، یخ ناک گوشته است. ترشک و مرغ‌آبی ناک مشهور است.

یخ ناک: بخ ناک از جمله شهرت زیادی دارد و به قیمت خوب

صاحب امتیاز: وزارت زراعت، آبیاری و مالداری

(akbar_rostami1@yahoo.com)

مدیر مسؤول: سید نورالین

دیبران: ظفر شاه رویی، جمعه گل اشرفی

گزارشگران: گیتی محسنی، شفیق الله نوری، شجاع الحق نوری

نعمی رضایی، حشمت الله حبیبی، مینا افسری

عبدالواسع خانزاده، محمد تمیم صدیقی و نور الله پتمن

برگ آرایی: بشیر رسا

گل خانه وزارت زراعت: مکانی آرامبخش و دلنشیں

مینا افسری
گزارش گر

پرورش گل و گیاه در تقویت سلامت روح و روان انسان‌ها تاثیر بزرگ‌شان کردم تعریف و توصیف می‌کنند و از محیط آن پسزایی دارد و حس شادمانی را در افراد به وجود می‌بخشد. وزارت زراعت، آبیاری و مالداری، با داشتن فضای نسبتاً سبز، گل خانه‌ای را برای پرورش گل‌های زینتی نیز آماده کرده است. با ورود به گل خانه بزرگ که بمو خوش‌آیند گل‌های متنوع در این گل خانه ازینه از بین می‌رود. او گفت: «به دلیل علاقه‌ای که موجب افسرده‌گی، اضطراب و خستگی اش می‌شود، با که برای این گل خانه ازینه ازینه از بین می‌رود. او گفت: «به دلیل علاقه‌ای که موجب افسرده‌گی، اضطراب و خستگی اش می‌شود، با در این گل خانه بزرگ که بمو خوش‌آیند گل‌های متنوع روح انسان را شاد و با طراوت می‌سازد، گل‌های مختلفی که به پرورش گل دارم تجارب زیادی را در طول دوره کاری ام به در دیفه‌های منظم با گل‌دانهای متنوع و نگارنگ تزیین دست آوردم. آشنایی با روش تکثیر، نحوه پرورش و نگهداری از گل و گیاه از جمله کارهای هست که اکنون آن را با دیگران شریک می‌سازم».

عزمی‌الله ۱۵ سال می‌شود که به حیث باغبان در وزارت زراعت دریافت می‌کند. او گفت: «بعضی خانه‌ها و دفاتر برای مصروف پرورش گل‌های زینتی است. وی می‌گوید: «از سال ۱۳۸۴ کارم را در زمینه تزیین و کشت و کار گل و گیاه آغاز کردم استفاده می‌کنم که این نکند که این نهایت حس خوب را در من به و اکنون از یک دهه به این سو مدیریت گل خانه را به عهده وجود می‌آوردم».

عزمی‌الله در منطقه چندالوی کابل زنده‌گی می‌کند و صاحب فضایی آرامبخش و تماشایی این گل خانه غیرممکن است عابری چهار فرزند است. او مصارف خانه‌اش را با پرورش گل و گیاه که از کنار آن می‌گذرد، به این گل خانه دل نسپارد. عزمی‌الله می‌گوید گل‌های تزیینی در حال حاضر جز پرطرفدارترین ها هستند، شاید کمتر کسی پیدا شود که با دیدن گل‌ها خرسند نشود. او گفت: «از مراحل کشت و پرورش شروع تا دارم».

عزمی‌الله کارآفرینی را دوست دارد و می‌گوید تنها خواسته‌اش افراد خوشایند و لذت بخش است. همگی ما گل‌های زینتی را می‌شناسیم و امروزه به خاطر جذابیت و دیزاین در اکثر خانه‌ها و به خصوص اکثر دفاتر کاری و شرکت‌ها حداقل یک گل‌دان کوچک به چشم می‌خورد که توجه افراد را به خودش جذب می‌کند». او می‌گوید که علاقه‌مندی و شوروش‌سوق زیاد

او معتقد است که روش‌های کشت و پرورش گیاهان نیز در حال تغییر است و روش ثابت ندارد و از همین رو، یک شغل داشتن یک قطعه زمین برای ایجاد گل خانه است تا این طریق هم منبع درآمد شخاصی داشته باشد و هم فرصت کاری برای چند نفر دیگر ایجاد نماید.

عزمی‌الله ادامه می‌دهد: «بیشتر از این‌ها را از خودم انتظار است و باید رعایت شود».

عزمی‌الله روزانه را در خود می‌بینم. من عاشق کارم هستم و بیشترین لذت و انرژی را از محیط کارم می‌گیرم». و پس از بررسی امور گل خانه، به آفت‌هایی که ممکن است گل‌ها با آن مواجه شده باشد، رسیده‌گی می‌کند. او عزمی‌الله باگبانی است که آب، خاک و تخم گل را به خوبی در کنار خود چند همکار دیگر نیز دارد و از آنان به عنوان دلوشنین بدل کرده است.

مساحت این گل خانه پنجاه مترمربع است و تاکنون انواع و هستیم و همه کنار هم کار می‌کنیم و از باهم بودن مان لذت اقسامی از گل‌های زینتی در آن پرورش یافته است. گل‌های می‌بریم».

لیلی مجnoon، ناخن عروس، شرم عروس، مرجان، قندیل، پتوس، وی ویژه‌گی‌های یک گل خانه معیاری را نگهداری رطوبت بنجامین، قیف، بگونیا و چندین نوع گل دیگر از جمله گل‌های گل خانه، دمای آفتاب، جریان هوا، بهداشت گل خانه و جنس ساخت گل خانه عنوان می‌کند. عزمی‌الله گفت در گل خانه هستند که در این گل خانه قرار دارد.

عزمی‌الله می‌گوید: «امروز از این لذت می‌برم که کارمندان به وزارت زراعت پیش از ۶۰۰ نوع گل وجود دارد و دوست دارد

د پکتیا د منو حاصلات ۱۴ سلنہ زیاته شوی

پکتیا د هباد په سویل لویدیخ کې پروت غرنی ولايت دی، چې د سیمی شکلی هوا او مناسب چاپبریاں په کرنې او بیوالی خواره نهه اغپه کړي ده؛ د یاد ولايت دېری سیمی غرنی او په لويه پیمانه دول چو سابه او مېوه لونکي وني لکه جلغوزی، چهارمغز، منی، ناک او ترڅنګ یې کچالو، غنم، جوار، لوبیا، وربشی او رومیان په کې کېږي، چې د پکتیا سربېره یوشمېر ګاوندو ولايټونو او له هباده بهر هم صادرېږي.

د پکتیا د کرنې، اوپولگولو او مالداری ریاست چارواکی وايې، چې هر کال په یاد ولايت کې یوشمېر نوی بیونه جوږېږي، چې یوازی راون ۱۳۹۹ یم کال پکتیا ولايت کې په دوه زره او ۲۵ همچه کې دی دول مېوه لونکي بیونه اپسوسدل شوی، چې د کرونډگرو او بیوالو د حاصلاتو په دېرېت او تولید یې خوار نېه اغپه کړي ۵۵. د جلغوزی او چهارمغزو د تویلید ترڅنګ پکتیا د منو په حاصلاتو لایتونکې کې شمبېل کېږي، چې سې کال په هم د منو په حاصلاتو کې د پام ور دېرېت راغلې دی.

د پکتیا د کرنې ریيس محمد الدین مومند په وینا سې کال په یاد ولايت کې ۳۸ زره ۶۳۹ متریک تنه منی تولید شوی، چې تېر کال ته په کتویی د تویلید کچه ۱۴ سلنے لوهه شوی ۵۵. تېر کال ددی ولايت د منو حاصلات ۳۳ زره ۸۵۲ متریک تنه وہ نیاغلی مومند د منو د پېښت لامونه د نباتی ناروغی او افغانی کښت، کرونډگرو ته روزنیزې برنامې په لاره اچول او د کرنې ریاست هر اړخیزې همکاری یادوی، چې د کرونډگرو د حاصلات په دېرېت کې شه اغپه کړي ۵۵.

په وروستیو کلونکو کې د کرنې وزارت او د پکتیا ولايت د خلکو په هلو خلوه رکال په دې ولايت کې په سلکونه جربیه خمکه کې د منو د نوی و رایتیو بیونه، چې تر نورو لس جنده دېر حاصل ورکوی جوږی شوی دی. د بیوالو روزنې، د ګیاوود ناروغیو کنټرول، د درملو تجویز او د بیوالو حاصلاتو ته بازار موندنې نور هغه کړنې دی، چې سې کال د کرنې وزارت له خوا په دې ولايت کې ترسره شوی دی.

منې د پکتیا مرکز ګردیز، احمدابا، زرمت، سیدکرم او روحانی بابا ولسوالیو کې په زیاته کچه کېږي پاتې نوری و لسوالی او سهمې پې هم په تویلید کې رغنده رول لوږوی، چې کال شر بلې په د تویلید کچه په لورې ده. حاجی یتم د پکتیا مرکز ګردیز د اسلام کلاډ سیمې یو تن بنوال دی هغه له تېرو ۲۸ کالو راهیسې بیوالی کوي او له دی لارې د ژوند ورځنې لګښتونه پوره کوي هغه ۱۰۰ متریک د منو بنی لري، سې پې له یاد بن خخه ۲۰ زره منه منې راتوله کړي او وخت په ختت کې بازار ته د خرڅلوا لپاره وړاندی کېږي، که خه هم نموري لهچپلې بیوالی خخه خونی دی، خو په بازارنو ګې د مېوه تېټه بېه یې بیوالی اغښه کړي او له حکومت خخه غواړي، چې په یاده برخه کې ورسه همکاری وکړي.

په همدي حال ګې د پکتیا د کرنې ریاست د بیوالو د حاصلاتو د مدیریت او ساتني په موخه د کرنې د مصوصاتو مدیریت پروژه هم په لاره اچوالی ده، چې د یادی په پروژې په پلې کېډو سره به ۵۹ ټکنیکی کې بشپړې شې چې په جوړ بدوسره به په نوی خونې په نړدی راتلونکې کې د پراختیا او لا هڅوښې په تار په دغه ولايت کې د منو ګنمي توونی هم حوری شوی دی، چې موخه په بیوالو سره هر اړخیزې همکاری او د حاصلاتو لپاره بازار موندنې ده.

حاجی عبدالجبار د احمدابا ولسوالی د ټولنېمسوول دی، هغه د بیوالی ترڅنګ د منو ګنمي شمبېل باخونه په جوړه شوی توونه کې له ځان سره ثبت کړي، نموري سې کال د منو حاصلات د نورو کلونکو په پرتله ته په بولۍ او هلې څلې کوي، سوداګرو سره په همغږي د منو بیوالو ته د خرڅلوا اسانټاټوی برابرې کړي.

ریاست همکاری او سلام مشوری ددی لامل شوی، چې د دې ولايت د مېوه او کرنې توکو د مصوصاتو کچه لور شې.